

Zakon o Slovenski izvozni in razvojni banki (ZSIRB)

ZBIRNI PODATKI

Uradni list RS, št. [56/2008](#), [20/2009](#), [25/2015](#) - ZBan-2, [61/2020](#) - ZDLGPE

Datum tiska: 10.06.2020

Veljaven čistopis - Veljavnost oz. uporaba: od 1.5.2020

Opombe:

Uporablja se od dne, ko Republika Slovenija postane edini delničar banke SID

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja vlogo, položaj, pooblastilo, dejavnosti, lastništvo in organiziranost specializirane banke, s pooblastilom za izvajanje spodbujevalnih in razvojnih nalog in storitev na področjih mednarodne trgovine, gospodarskega in razvojnega sodelovanja, podjetniških, inovacijsko - raziskovalnih in izobraževalnih dejavnosti, ekologije in energetike ter izgradnje infrastrukture in na drugih področjih, pomembnih za razvoj Republike Slovenije.

2. člen (pooblastilo po tem zakonu)

SID-Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d. Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: SID banka) je pooblaščenca specializirana slovenska spodbujevalna izvozna in razvojna banka za opravljanje dejavnosti po tem zakonu.

3. člen (pooblastilo po Zakonu o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov)

Republika Slovenija s tem zakonom pooblašča SID banko za opravljanje vseh poslov po Zakonu o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (Uradni list RS, št. 2/04; v nadaljnjem besedilu: ZZFMGP).

4. člen (edini delničar in kapital)

Povečanje osnovnega kapitala SID banke z novimi vložki se izvede do 31.12.2009 (Uradni list RS, št. 20-755/2009)

(glej opombo (1))

(1) Zaradi zagotavljanja izvajanja nalog in uresničevanja ciljev po tem zakonu je Republika Slovenija edini delničar SID banke.

(2) Najnižji znesek osnovnega kapitala SID banke je 300 milijonov eurov.

(3) Bilančnega dobička SID banke ni dovoljeno uporabiti za razdelitev delničarjem in se odvede v druge rezerve iz dobička.

5. člen (temeljna načela delovanja SID banke)

(1) Skladno z nalogami SID banke mora biti izvajanje poslov in vseh dejavnosti SID banke usklajeno s pravnim redom Republike Slovenije in Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), ter predvsem:

- z načeli uravnoteženega in trajnostnega razvoja,
- z dolgoročnimi razvojnimi usmeritvami Republike Slovenije in EU,
- z ekonomsko upravičenostjo posameznih projektov in investicij ali naložb,
- z neposredno ali posredno finančno vrednostjo storitev banke za uporabnike teh storitev in
- z načeli nekonkurenčnosti, nediskriminatornosti in preglednosti poslovanja.

6. člen (uravnoteženi in trajnostni razvoj)

Načela uravnoteženega in trajnostnega razvoja, ki se nanašajo na ekonomski, okoljski in socialni razvoj in ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije omogočajo enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih, upoštevajo predvsem celovit in dolgoročen ter etičen pogled pri

izvajanju spodbujevalnih nalog finančnega značaja ter zahtevajo njihovo uporabo pri vseh finančnih poslih, storitvah in dejavnostih, ki se opravljajo v skladu s tem zakonom.

7. člen

(dolgoročne razvojne usmeritve Republike Slovenije in EU)

(1) Delovanje SID banke temelji na dolgoročnih razvojnih dokumentih EU in Republike Slovenije. Razvojni dokumenti, ki se pri tem posebej upoštevajo, so tisti instrumenti (strategije, resolucije, programi in drugi dokumenti), ki se sprejmejo oziroma veljajo v posameznem zakonodajnem ali proračunskem obdobju.

(2) Za izvajanje poslov in vseh dejavnosti SID banke, z namenom zasledovanja dolgoročnih razvojnih usmeritev Republike Slovenije in EU, zagotavlja Republika Slovenija dolgoročno stabilno poslovanje SID banke ter ohranja delež v kapitalu tako, da lastniška struktura sledi namenu in nalogam javnega pooblastila SID banke.

8. člen

(ekonomska upravičenost posameznih projektov in investicij ali naložb)

Vsi posli, projekti, investicije, naložbe ali druge oblike in načini finančnega delovanja SID banke so podvrženi presoji ekonomske, okoljske in socialne kvalitete na osnovi dobre mednarodne prakse ter kriterijev in temeljijo na predhodni oceni ekonomske in finančne upravičenosti ter učinkov za razvoj Republike Slovenije.

9. člen

(finančna vrednost storitev banke za uporabnike teh storitev)

SID banka vse storitve izvaja z namenom ustvarjanja neposredne ali posredne dodane vrednosti za uporabnike teh storitev v skladu z namenom in cilji posameznih poslov, projektov, investicij ali drugih oblik ter prvenstveno ohranjanja ali povečanja kapitala brez zasledovanja cilja doseganja maksimalnega dobička.

10. člen

(nekonkurenčnost, nediskriminatornost in preglednost)

SID banka pri svojem poslovanju po tem zakonu upošteva vsebino in naloge podeljenega pooblastila iz drugega člena tega zakona, zato pri izvajanju dejavnosti praviloma ne konkurira drugim finančnim institucijam na trgu. Za doseg cilja nekonkurenčnosti finančnim institucijam na trgu SID

banka uporablja tudi načelo enakega dostopa oziroma nediskriminatornosti vseh uporabnikov finančnih storitev SID banke ter preglednost ponujenih storitev, poslovanja in rezultatov poslovanja. SID banka pri uporabi načel iz tega člena sledi tudi dobri praksi uporabe teh načel v primerljivih institucijah v EU.

II. DEJAVNOSTI

11. člen

(področje izvajanja dejavnosti banke)

(1) SID banka pri izvajanju pooblastila iz 2. člena tega zakona podpira ekonomske, strukturne, socialne in druge politike tako, da opravlja predvsem finančne storitve na segmentih, kjer nastajajo oziroma so ugotovljene tržne vrzeli, med katere sodijo tudi ciklične vrzeli, in sicer zlasti na področjih:

a) mednarodnih gospodarskih poslov in mednarodnega gospodarskega sodelovanja, zlasti z namenom spodbujanja dolgo-ročnih poslovnih transakcij, ki udeležencem omogočajo vstop in poslovanje na tujih trgih, vključno s podporo povezanim uvoznim transakcijam, pripravi na mednarodne gospodarske posle, investicijam in spodbudam za trajnostno rast izvoza in internacionalizacijo gospodarstva ter aktivnosti z namenom spodbujanja oziroma izvajanja poslov po koncesijskih pogojih in spodbujanja skupnega nastopa na tretjih trgih z domačimi, tujimi ali mednarodnimi subjekti;

b) gospodarstva, s posebnim poudarkom na malih in srednje velikih podjetjih, podjetništvu in tveganemu kapitalu, predvsem z namenom financiranja podjetniških projektov v vseh fazah razvoja, uvajanja novih finančno zavarovalnih shem, ustvarjanja možnosti za ustanavljanje novih podjetij in vključevanja v naloge in programe izvajalcev podjetniškega, inovativnega in finančnega okolja;

c) raziskav in razvoja ter inovacij, zlasti z namenom spodbujanja konkurenčnosti in razvoja v okviru raziskovalnih in razvojnih programov, promocije inovativnosti in pospeševanja raziskovalne in razvojne dejavnosti ter prenosa znanja in zagotavljanja različne podpore nosilec projektov za razvoj izdelkov, proizvodnih procesov in storitev;

d) izobraževanja, zlasti z namenom spodbujanja in izboljševanja nivoja izobrazbe, znanj in upravljanja znanj ter spodbud potrebnim prekvalifikacijam ter pridobivanja specifičnih znanj;

e) zaposlovanja, med drugim z namenom zagotavljanja spodbud podjetjem za zaposlovanje oseb specializiranih kvalifikacij in znanj, potrebnih za njihovo rast ali prekvalifikacijo posameznikov;

f) varovanja okolja in energetske učinkovitosti, zlasti z

namenom financiranja in spodbujanja ukrepov za varstvo narave, ustreznega ravnanja z odpadki, ustrezne rabe naravnih dobrin, pospeševanja naložb v infrastrukturo varstva okolja, izrabe obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije;

g) regionalnega razvoja, zlasti z namenom zagotavljanja skladnega razvoja na državni, regionalni in lokalni ravni, zmanjševanja razlik v gospodarski razvitosti in drugih aktivnostih, kjer se lahko povezuje z drugimi osebami, ki so dejavne in namenjene doseganju javnih ciljev na področju regionalnega razvoja in razvoja podeželja in pri tem uporabljajo različne kombinirane instrumente finančnega inženiringa;

h) stanovanjskem, zlasti z namenom zagotavljanja ustrezne stanovanjske oskrbe in spodbujanja stanovanjske gradnje, prenove in vzdrževanja stanovanj in stanovanjskih hiš določenim kategorijam prebivalstva, skupaj z zagotavljanjem okolja in pogojev, ki omogočajo ustrezne bivalne razmere;

i) gospodarske in javne infrastrukture, občinskega in pokrajinskega razvoja, zlasti z namenom izboljšanja logistične, komunalne in druge infrastrukture in poleg tega izvaja jamstvene, finančne in javno zasebno partnerske sheme za izgradnjo te infrastrukture npr. za obnovo in razvoj ter prenovo mest itd;

j) SID banka poleg izvajanja dela tehnično-operativnih del sodeluje pri financiranju razvojnih projektov, ki se izvajajo v državah v razvoju.

(2) Pri izvajanju nalog iz prejšnjega odstavka SID banka upošteva prakso, usmeritve in cilje spodbujevalne politike ter strategije razvoja Republike Slovenije in EU.

(3) SID banka lahko opravlja dejavnosti po tem zakonu v zvezi s sredstvi skladov EU in drugimi sredstvi evropskega proračuna ter v povezavi z različnimi kombiniranimi instrumenti finančnega inženiringa.

(4) Glede na pomen svojega delovanja ima pri izvajanju svojih dejavnosti SID banka kot pooblaščenca institucija po tem zakonu pravico do brezplačnega dostopa, vpogleda in neposrednega dnevnega elektronskega pridobivanja podatkov, potrebnih za izvajanje tega člena in poslov v imenu in za račun Republike Slovenije po ZZFMGP:

- posameznih in zbira finančnih podatkov, ki so jih pravne osebe in samostojni podjetniki dolžni pošiljati pristojnim organizacijam,

- podatkov iz poslovnega in drugih registrov, ki jih vodijo Agencija za javnopravne evidence in storitve, Statistični urad Republike Slovenije ali sodišča,

- statističnih in drugih podatkov ministrstev in drugih državnih organov ter Banke Slovenije, ki so potrebni za

izvajanje dejavnosti SID banke in glede katerih SID banka izkaže utemeljen interes.

(5) Podrobnejši nabor podatkov iz prejšnjega odstavka se določi v predpisu Vlade Republike Slovenije na predlog ministrstva, pristojnega za finance.

12. člen

(storitve in instrumenti za opravljanje dejavnosti)

(1) SID banka za izvajanje dejavnosti iz prejšnjega člena opravlja vse storitve, ki se lahko opravljajo po zakonu, ki ureja bančništvo. Poleg storitev po zakonu, ki ureja bančništvo lahko SID banka opravlja tudi druge storitve (svetovanje, izobraževanje in druge), če so le-te namenjene za podporo storitvam, ki jih SID banka opravlja za izvajanje dejavnosti iz prejšnjega člena.

(2) SID banka lahko, na podlagi pogodb sklenjenih s posameznimi ministrstvi in drugimi državnimi organi ali drugimi osebami, posreduje različna razvojna sredstva in izvaja različne programe ukrepov Republike Slovenije ter druge programe oziroma projekte skladne s pravili EU, pri čemer lahko v različnih oblikah sodeluje tudi z različnimi evropskimi finančnimi institucijami. Pri izvajanju storitev SID banka uporablja vse v finančni zakonodaji razpoložljive finančne instrumente kot so na primer krediti, garancije in druge oblike jamstva, odkupi terjatev, finančni zakup, koncesijski krediti in drugi instrumenti mednarodnega razvojnega sodelovanja, druge oblike financiranja, dodeljevanje nepovratnih sredstev, subvencije, kapitalске naložbe in drugi načini prevzemanja tveganj.

(3) Za izvajanje storitev na področjih iz 11. člena tega zakona ter za uporabljanje instrumentov iz prejšnjega odstavka tega člena, SID banka najema kredite in izdaja dolžniške vrednostne papirje ter se zadolžuje tudi v drugih oblikah.

III. ODGOVORNOST REPUBLIKE SLOVENIJE

13. člen

(odgovornost Republike Slovenije)

(1) Ne glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske družbe, o odgovornosti delničarjev za obveznosti delniške družbe, Republika Slovenija kot edini delničar nepreklicno in neomejeno odgovarja za obveznosti SID banke iz poslov, sklenjenih pri izvajanju dejavnosti iz 11. in 12. člena tega zakona.

(2) Če SID banka upniku na njegovo pisno zahtevo ne izpolni svoje dospele obveznosti do tega upnika, mora to obveznost na zahtevo upnika nemudoma izpolniti Republika Slovenija.

IV. POSLOVANJE IN IZVAJANJE POSLOV

14. člen (poslovanje)

(1) SID banka izvaja posle v skladu s tem zakonom, zakonom, ki ureja bančništvo, zakonom, ki ureja delovanje gospodarskih družb in drugimi splošnimi predpisi.

(2) Zakon, ki ureja bančništvo, v celoti velja za poslovanje SID banke, razen v delih, ki so navedeni v tretjem odstavku tega člena. Nadzor nad izvajanjem zakona, ki ureja bančništvo pri opravljanju dejavnosti SID banke po tem in drugih zakonih izvaja Banka Slovenije.

(3) Pri poslovanju SID banke veljajo naslednje izjeme od uporabe zakona, ki ureja bančništvo:

- pri oceni velike izpostavljenosti se za osnovo ugotavljanja izpostavljenosti namesto kapitala banke uporablja vsakokratno stanje virov sredstev SID banke, za katera v skladu s 13. členom tega zakona odgovarja Republika Slovenija,

- kapitalske zahteve znašajo v primeru SID banke polovico kapitalskih zahtev, ki sicer veljajo za banke,

- SID banka ne potrebuje dovoljena za ustanovitev podružnice banke v Republiki Sloveniji, državi članici Evropske unije ali tretji državi,

- za SID banko ne veljajo obveznosti glede izdelave načrta sanacije in določbe o zajamčenih vlogah.

(4) Ministrstvo, pristojno za finance, je pristojno za izvedbo postopka povezanega z izključitvijo SID banke iz ustreznih direktiv EU.

15. člen (izvajanje poslov)

(1) SID banka izvaja posle neposredno ali posredno preko drugih bank, finančnih ali drugih institucij ali skupaj z njimi (konzorcij) v skladu z načelom nediskriminatornosti in nekonkurenčnosti.

(2) SID banka pri poslovanju spoštuje dobro mednarodno bančno prakso in pravila o upravljanju s tveganji.

V. NADZOR NAD POSLOVANJEM SID BANKE IN POROČANJE

16. člen (nadzor)

Nadzor nad poslovanjem SID banke v okviru svojih pristojnosti izvajajo Banka Slovenije, Agencija za

zavarovalni nadzor in ministrstvo, pristojno za finance.

17. člen (poročanje)

(1) SID banka enkrat letno, najkasneje do 31. maja, poroča Vladi Republike Slovenije o izvrševanju danih pooblastil po temu zakonu v preteklem letu.

(2) Vlada Republike Slovenije enkrat letno poroča Državnemu zboru o izvajanju dejavnosti SID banke po tem zakonu.

VI. ORGANI SID BANKE

18. člen (organi)

(1) Član uprave SID banke mora izpolnjevati pogoje, določene z zakonom, ki ureja bančništvo.

(2) Člane uprave SID banke imenuje nadzorni svet med kandidati, ki se prijavijo na javni razpis za člana uprave.

(3) Nadzorni svet SID banke ima sedem članov.

(4) Člane nadzornega sveta SID banke imenuje Vlada Republike Slovenije, in sicer šest na predlog ministra, pristojnega za finance, in enega na predlog ministra, pristojnega za gospodarstvo.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

19. člen (postopki in sprejem predpisov)

(1) Podzakonski akt iz petega odstavka 11. člena tega zakona sprejme Vlada Republike Slovenije na predlog ministrstva, pristojnega za finance, v treh mesecih od dneva objave tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Povečanje kapitala SID banke na znesek iz drugega odstavka 4. člena se izvede po izključitvi manjšinskih delničarjev, ob upoštevanju postopkov in rokov iz zakona, ki ureja gospodarske družbe.

20. člen (razveljavitev predpisov)

Z dnem uveljavitve tega zakona v Zakonu o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (Uradni list RS, št. 2/04) prenehajo veljati:

- besedilo: "ki je izbrana v skladu z 11. členom tega zakona (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenca institucija)" iz prvega odstavka 2. člena,

- 11. člen,
- drugi odstavek 12. člena,
- prva alineja petega odstavka 14. člena in
- prvi stavek desetega odstavka 17. člena in enajsti odstavek 17. člena.

21. člen (začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od dneva, ko Republika Slovenija postane edini delničar SID banke.

(Objavljeno 6.6.2008)

(1) Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenski izvozni in razvojni banki (ZSIRB-A) (Uradni list RS, št. 20-755/2009), objavljen 16.3.2009, ki velja od 17.3.2009, določa tudi:

"7. člen

Povečanje osnovnega kapitala SID banke z novimi vložki v višini, potrebni za uskladitev z drugim odstavkom 4. člena zakona, se izvede do 31. decembra 2009.

8. člen

(1) Vlada Republike Slovenije imenuje člane nadzornega sveta SID banke v skladu s četrtem odstavkom 18. člena zakona v enem mesecu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Osebe, ki imajo ob uveljavitvi tega zakona položaj člana nadzornega sveta SID banke, opravljajo to funkcijo do imenovanja članov nadzornega sveta SID banke po prejšnjem odstavku."

(2) Zakon o bančništvu (ZBan-2) (Uradni list RS, št. 25-1065/2015), objavljen 13.4.2015, velja od 13.5.2015

(3) Zakon o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije COVID-19 (ZDLGPE) (Uradni list RS, št. 61-897/2020), objavljen 30.4.2020, velja od 1.5.2020